

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๕๗

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนครินทร์ สิงห์เสณี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกิริธรา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๕. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๖. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๗. นายปรกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	(ลาการประชุม)
๒. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	(ลาการประชุม)
๓. นายธนาวัฒน์ สังกข์ทอง	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

นางสุภัทรา เชื้อรอด

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๕๑ วันอังคาร ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๕๖ วันอังคาร ที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... รายงานความคืบหน้าการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... ของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ต่อที่ประชุมว่า ในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญ เมื่อวันพุธ ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๑ คณะกรรมาธิการวิสามัญมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๕ โดยเพิ่มความเป็น (๔) และ (๕) กำหนดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งแล้วแต่เหตุนั้นมีเหตุอันควร ให้ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิสมัครรับราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา และสิทธิในการได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา โดยการจำกัดสิทธิดังกล่าวไม่กระทบต่อสถานะของข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วย

ระเบียบข้าราชการรัฐสภาที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันเลือกตั้ง ซึ่งในประเด็นนี้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญได้สงวนความเห็นไว้ โดยเห็นว่าการจำกัดสิทธิดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิเกินสมควรแก่กรณี ส่วนร่างมาตรา ๘๒ มีกรรมาธิการวิสามัญส่วนหนึ่งเสนอให้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดเวทีประชาชนนโยบายบริหารประเทศสำหรับพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งทั้งหมด แต่กรรมาธิการวิสามัญส่วนใหญ่เห็นว่าการกำหนดลักษณะดังกล่าวจะทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งทั้งหมด คณะกรรมาธิการวิสามัญจึงมีมติเพิ่มความเป็นวรรคสอง โดยกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจจัดเวทีประชาชนนโยบายบริหารประเทศสำหรับพรรคการเมืองได้ด้วย เพื่อความเท่าเทียมในการประชุมนโยบายของทุกพรรคการเมือง นอกจากนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้มีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๘๗ โดยขยายระยะเวลาในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งจากเดิมตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา เป็น ตั้งแต่เวลา ๐๗.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา ในประเด็นนี้ตนเห็นว่า การขยายระยะเวลาดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้ง และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งในประเด็นนี้ตนและกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญจะสงวนความเห็นเพื่อให้คงระยะเวลาในการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งไว้ตามร่างเดิมในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญครั้งต่อไป

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... กล่าวว่า การจำกัดสิทธิสมัครรับราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการฝ่ายรัฐสภา อาจขัดต่อรัฐธรรมนูญในสามมาตรา คือ มาตรา ๒๖ ซึ่งกำหนดให้กฎหมายต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง มาตรา ๒๗ เรื่องการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม และมาตรา ๔๐ เรื่องเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ส่วนการจำกัดสิทธิในการได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภานั้น ไม่ได้เป็นการจำกัดสิทธิผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งซึ่งไม่ได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งแต่เป็นการจำกัดสิทธิในการแต่งตั้งของผู้มีสิทธิแต่งตั้ง ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ ทั้งสองประเด็นดังกล่าวข้างต้นกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญควรชี้แจงและสงวนความเห็นในทุกประเด็นหรือไม่อย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญควรชี้แจงและสงวนความเห็นไว้ในทุกประเด็นตามความเห็นของนายประพันธ์ นัยโกวิท และนายอัคร จารุจินดา กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ในส่วนของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... นั้น มีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติคนหนึ่งเสนอให้แบ่งผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในระดับอำเภอออกเป็นสองส่วนคือ ส่วนที่หนึ่ง ผู้สมัครที่ถูกเสนอรายชื่อมาจากองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๑๑ และส่วนที่สอง ผู้สมัครที่มาจากพรรคการเมืองของประชาชนทั่วไป เพื่อป้องกันการสมยอมในการเลือก ต่อประเด็นดังกล่าวตนได้ชี้แจงให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติคนนั้นทราบแล้วว่า การแบ่งผู้สมัครรับเลือกสมาชิกวุฒิสภาในลักษณะดังกล่าวไม่ได้เป็นหลักประกันว่าจะไม่ทำให้เกิดการสมยอมในการเลือก ประกอบกับการแบ่งผู้สมัครออกเป็นสองส่วนดังกล่าวอาจขัดกับมาตรา ๑๐๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดให้วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน

ซึ่งมาจากการเลือกกันเองของบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือ ประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคม โดยในการแบ่งกลุ่ม ต้องแบ่งในลักษณะที่ทำให้ประชาชนซึ่งมีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาทุกคนสามารถอยู่ในกลุ่มใด กลุ่มหนึ่งได้ โดยในส่วนของ การป้องกันการสมยอมในการเลือกผู้สมัครนั้น ควรมีการกำหนดกลไก ที่เหมาะสมเพิ่มเติมเพื่อให้การป้องกันการสมยอมในการเลือกมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในประเด็นนี้ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติคนดังกล่าวจึงขอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาหากกลไก ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการป้องกันการสมยอมในการเลือกเพิ่มมากขึ้น ตนเห็นว่าเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการตรวจสอบการสมยอมในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาจึงอาจกำหนดให้การเลือก รอบที่หนึ่งในกลุ่มเดียวกันให้มีการเลือกโดยเปิดเผยเพื่อให้ทราบอย่างชัดเจนว่าผู้สมัครคนใดลงคะแนนเลือก ตนเองหรือไม่ และผู้สมัครส่วนใหญ่ลงคะแนนเลือกผู้สมัครรายใดเป็นพิเศษอันเป็นการสมยอมในการเลือก หรือไม่ นอกจากนี้ อาจกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการสอบสวนหากพบเหตุผิดปกติ ในการลงคะแนนเลือกได้ด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่ แม้ในรัฐธรรมนูญจะไม่ได้กำหนดให้การเลือกสมาชิก วุฒิสภาจะต้องเป็นการเลือกโดยตรงและลับ แต่การเลือกสมาชิกวุฒิสภาก็ควรกำหนดวิธีการเลือกให้เป็นไป ตามหลักสากลในการเลือกตั้งที่จะต้องเป็นการเลือกโดยตรงและลับ

ประธานกรรมการกล่าวว่ การกำหนดให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาต้องเป็นการเลือกโดยตรง และลับ จะทำให้การตรวจสอบว่าผู้สมัครรับเลือกลงคะแนนเลือกโดยการสมยอมในการเลือกหรือไม่ เป็นไปได้ยาก

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งมีกลไกในการตรวจสอบการสมยอมกันในการเลือกในเชิงลึกอยู่แล้ว รวมทั้ง สามารถกันบุคคลไว้เป็นพยานได้ด้วย ซึ่งจะทำให้การตรวจสอบการสมยอมกันในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประธานกรรมการกล่าวว่ การกำหนดให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเลือกโดยตรงและลับ จะทำให้ไม่สามารถตรวจสอบพบข้อพิรุทธในการลงคะแนนเลือกอันเป็นการสมยอมกันได้ แต่หาก คณะกรรมการวิสามัญเห็นควรกำหนดให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นการเลือกโดยตรงและลับ อาจต้อง กำหนดบทสันนิษฐานว่าผู้ที่ไม่ได้รับคะแนนในการเลือกให้ถือว่าผู้สมัครผู้นั้นใช้สิทธิลงคะแนนเลือก โดยไม่สุจริต เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการสอบสวน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๔๐ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ไม่ได้กำหนดบังคับ ให้ผู้สมัครรับเลือกต้องลงคะแนนให้กับตนเอง

ประธานกรรมการกล่าวว่ ผู้สมัครทุกคนต่างคาดหวังว่าตนจะได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา การที่ผู้สมัครไม่ลงคะแนนเลือกตนเองและไม่ได้รับคะแนนเลือกเลยจึงอาจเป็นข้อพิรุทธว่ามีการสมยอม ในการเลือก

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ชี้แจงว่า คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... พิจารณาประเด็น การแบ่งกลุ่มและการเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้ข้อยุติแล้วว่า จะแบ่งกลุ่มออกเป็นสิบห้ากลุ่มและกำหนดให้มี

การเลือกกันเองภายในกลุ่มทุกขั้นตอนเท่านั้น โดยให้เหตุผลว่าการมีผู้สมัครในแต่ละกลุ่มจำนวนมาก จะทำให้การสมยอมในการเลือกเป็นไปได้ยาก

ประธานกรรมการกล่าวว่า การลดจำนวนกลุ่มลงเหลือสิบห้ากลุ่มนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ อาจพอรับได้ แต่การกำหนดให้ผู้สมัครเลือกกันเองภายในกลุ่มอาจไม่เหมาะสม เพราะการกำหนดให้ผู้สมัครเลือกกันเองภายในกลุ่มทุกขั้นตอนจะทำให้เกิดการสมยอมกันได้ง่าย

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า การกำหนดให้เป็นข้อสันนิษฐานว่าผู้สมัครรับเลือก สมาชิกวุฒิสภาที่ไม่ได้รับคะแนนเลยเป็นผู้ที่กระทำการเลือกโดยไม่สุจริตอาจไม่เหมาะสม เพราะความใน ร่างมาตรา ๔๐ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ไม่ได้กำหนดบังคับให้ผู้สมัครต้องเลือกตนเองไว้ ประกอบกับผู้สมัครอาจอ้างว่าตนเลือกลงคะแนนให้กับ ผู้ที่ความเหมาะสมกว่าตนเองก็ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า กลุ่มที่มีผู้สมัครไม่ได้รับคะแนนในการเลือกเลยไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ ของจำนวนผู้สมัครรับเลือกทั้งหมดในกลุ่มนั้นและเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน อาจกำหนดให้ถือว่ามิเหตุ อันควรสงสัยว่ามีการกระทำที่ไม่สุจริตในการเลือก และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งระงับการเลือก และดำเนินการสอบสวนโดยพลัน หากได้ความว่ามีการสมยอมในการเลือกก็ให้เพิกถอนสิทธิสมัคร รับเลือกตั้งของผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับการสมยอมในการเลือกไว้เป็นการชั่วคราว และดำเนินการเลือก ในกลุ่มนั้นใหม่ นอกจากนี้ หากได้ความว่าพรรคการเมืองใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการสมยอมดังกล่าวก็ให้ ยุบพรรคการเมืองนั้น ทั้งนี้ จะต้องกำหนดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าผู้สมัครมีสิทธิลงคะแนนเลือกตนเองได้ และควร กำหนดให้มีการลงคะแนนเลือกโดยเปิดเผยด้วย เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้โดยง่าย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... สอบถามว่า การลงคะแนนเลือกตนเอง ของผู้สมัครจะกระทำได้อย่างไรเฉพาะการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในรอบที่หนึ่งในแต่ละระดับใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การลงคะแนนเลือกตนเองของผู้สมัครจะกระทำได้อย่างไรเฉพาะการเลือก สมาชิกวุฒิสภาในรอบที่หนึ่งในแต่ละระดับเท่านั้น เพราะการเลือกในรอบที่สองจะเป็นการเลือกไขว้ ซึ่งผู้สมัครไม่สามารถลงคะแนนเลือกตนเองได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... กล่าวว่า ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้สมัคร ลงคะแนนเลือกตนเองได้เฉพาะการเลือกในรอบที่หนึ่งในแต่ละระดับเท่านั้น

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... กล่าวว่า การระงับ การเลือกในกลุ่มที่มีข้อสงสัยว่ามีการกระทำทุจริตด้วยการสมยอมกัน อาจมีผลกระทบต่อการเลือกสมาชิก วุฒิสภาในทุกระดับ

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาลดจำนวนกลุ่มอย่างไร และผู้สมัครแต่ละคนสามารถสมัครในกลุ่มอื่น ๆ ได้หรือไม่ อย่างไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ชี้แจงว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ลดจำนวนกลุ่มโดยการยุบรวมกลุ่มที่ใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน ดังนี้ ๑. กลุ่มการบริหารราชการแผ่นดินและ ความมั่นคง ๒. กลุ่มกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ๓. กลุ่มการศึกษา ๔. กลุ่มการสาธารณสุข ๕. กลุ่มอาชีพทำนา ปลุกพืชล้มลุก กลุ่มอาชีพทำสวน ป่าไม้ ปศุสัตว์ ประมง ๖. กลุ่มพนักงานหรือลูกจ้าง

ของบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพ และผู้ประกอบการ อาชีพอิสระ ๗. กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพด้านสิ่งแวดล้อม ผังเมือง อสังหาริมทรัพย์และสาธารณูปโภค ทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน ๘. กลุ่มผู้ประกอบการกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๙. กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจหรืออาชีพด้านการท่องเที่ยว อันได้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการกิจการหรือพนักงานโรงแรม ๑๐. กลุ่มผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ๑๑. กลุ่มผู้ประกอบการอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การสื่อสาร การพัฒนานวัตกรรม ๑๒. กลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือทุพพลภาพ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มอัตลักษณ์อื่น ๑๓. กลุ่มสื่อสารมวลชน ผู้สร้างสรรค์วรรณกรรม กลุ่มศิลปะ วัฒนธรรม ดนตรี การแสดงและบันเทิง นักกีฬา ๑๔. กลุ่มประชาสังคม กลุ่มองค์กรสาธารณประโยชน์ และ ๑๕. กลุ่มอื่นๆ

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า ผู้สมัครแต่ละคนสามารถสมัครในกลุ่มสืบทอด กลุ่มอื่น ๆ ได้ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... สถานิติบัญญัติแห่งชาติ แก้ไขจำนวนกลุ่มของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา โดยวิธีการยุบรวมกลุ่มของผู้สมัครจากเดิมยี่สิบกลุ่มเป็นสิบห้ากลุ่มนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ติดใจการแก้ไขในประเด็นดังกล่าว อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะต้องยืนยันหลักการเกี่ยวกับการใช้วิธีการเลือกไขว้เอาไว้ เนื่องจากเป็นการบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการเลือกที่เป็นการป้องกันการสมยอมในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในแต่ละระดับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ในขั้นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ในประเด็นเกี่ยวกับการแบ่งกลุ่มของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการแบ่งกลุ่มของผู้สมัครให้มีจำนวนยี่สิบกลุ่ม ดังนั้น หากคณะกรรมการวิสามัญมีความประสงค์ที่จะแก้ไขจำนวนกลุ่ม โดยลดจำนวนกลุ่มให้เหลือจำนวนสิบห้ากลุ่มก็ควรนำประเด็นดังกล่าวไปจัดรับฟังความคิดเห็นของประชาชนด้วยเช่นกัน

นางจรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า หากมีการยุบรวมกลุ่มให้เหลือสิบห้ากลุ่มจะส่งผลให้ บางกลุ่มที่ถูกยุบรวมมีโอกาสในการที่จะได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาน้อยลง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... กล่าวว่า เหตุที่ต้องยืนยันหลักการในการ บัญญัติให้ใช้วิธีการเลือกไขว้ เนื่องจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีความมุ่งหมายที่จะให้ได้สมาชิก วุฒิสภาที่มีความหลากหลายในสาขาอาชีพต่างๆ อย่างทั่วถึงและเป็นการป้องกันการสมยอมในการเลือก ประกอบกับวิธีการเลือกไขว้นั้นเป็นวิธีการแก้ไขปัญหาการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาด้วยวิธีการเลือกตั้งที่ไปอิง สถานเสียงจากพรรคการเมืองได้

ประธานกรรมการหารือต่อที่ประชุมว่า หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีการแถลงข่าวเพื่อเป็น การยืนยันหลักการเกี่ยวกับวิธีการเลือกกันเองของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาว่า คณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญยืนยันหลักการให้มีการบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาจะต้องใช้วิธีการเลือกไขว้ เพื่อเป็นการยืนยันหลักคิดของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญและเหตุผลในการใช้วิธีการเลือกไขว้ เพื่อป้องกันการสมยอมในการเลือก ซึ่งหากระบบวิธีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาที่คณะกรรมการวิสามัญ แก้ไขโดยให้ผู้สมัครเลือกกันเองภายในกลุ่มเดียวกันโดยไม่ใช้วิธีการเลือกไขว้หากเกิดปัญหาหรือข้อผิดพลาด

ในระบบการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเกิดขึ้น คณะกรรมการวิสามัญจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบเอง การแถลงข่าวในลักษณะดังกล่าวจะมีความเหมาะสมหรือไม่

นายบรรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ กล่าวว่า เมื่อพิจารณาถึงกระบวนการและขั้นตอนในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ หากประเด็นการยุบรวมกลุ่มของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาให้เหลือสิบห้ากลุ่ม และประเด็นวิธีการเลือกโดยไม่นำวิธีการเลือกไข้วมาใช้ในการเลือกนั้น เป็นยุติและมีการแถลงข่าวในนามของคณะกรรมการวิสามัญแล้ว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็สามารถแถลงข่าวยืนยันหลักการเกี่ยวกับวิธีการเลือกไข้วได้

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... กล่าวว่า ในประเด็นการลดจำนวนกลุ่มให้เหลือสิบห้ากลุ่ม และประเด็นการแก้ไขวิธีการเลือกโดยไม่ใช้วิธีการเลือกไข้วนั้น คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเห็นชอบการแก้ไขในประเด็นดังกล่าวแล้ว ดังนั้น แม้โฆษกคณะกรรมการวิสามัญยังไม่ได้มีการแถลงข่าวก็ตาม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็สามารถแถลงข่าวเพื่อยืนยันหลักการเกี่ยวกับวิธีการเลือกไข้วได้

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า แม้คณะกรรมการวิสามัญยังไม่ได้มีการแถลงข่าวในประเด็นการลดจำนวนกลุ่มให้เหลือสิบห้ากลุ่ม และประเด็นการแก้ไขวิธีการเลือกโดยไม่ใช้วิธีการเลือกไข้วก็ตาม คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีความชอบธรรมที่จะแถลงข่าวเพื่อยืนยันหลักการเกี่ยวกับวิธีการเลือกไข้วได้ เพื่อให้สาธารณชนรับรู้ว่าการแก้ไขในประเด็นดังกล่าวของคณะกรรมการวิสามัญจะทำให้เกิดปัญหาในการเลือกสมาชิกวุฒิสภา โดยทำให้ระบบป้องกันการสมยอมในการเลือกเสียไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า การแถลงข่าวในนามของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อยืนยันหลักการเกี่ยวกับวิธีการเลือกไข้วของผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้น ให้เป็นดุลพินิจของโฆษกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในการพิจารณาว่ามีความเหมาะสมที่จะแถลงข่าวในประเด็นดังกล่าวหรือไม่อย่างไร

นอกจากนี้ ในกรณีที่มีข่าวว่าจะมีการเสนอให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ในกรณีที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ได้บัญญัติเกี่ยวกับลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ โดยบัญญัติความเดียวกับที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ในบทเฉพาะกาลกลับมีบทบัญญัติยกเว้นไม่นำลักษณะต้องห้ามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมาใช้บังคับกับลักษณะต้องห้ามของกรรมการ ป.ป.ช. ชุดปัจจุบัน เพื่อให้กรรมการ ป.ป.ช. ชุดดังกล่าวสามารถดำรงตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระ กรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าเป็นการบัญญัติที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ อย่างไร

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า การบัญญัติในลักษณะดังกล่าวไม่ถือว่าเป็นการยกเว้นบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด แต่การบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญในลักษณะดังกล่าวก็ยังเป็นการบัญญัติที่ขัดกับรัฐธรรมนูญอยู่ และหากกรรมการในองค์กรอิสระคนใดเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติก็ต้องพ้นจากตำแหน่ง อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้ศาลรัฐธรรมนูญอาจตีความว่าการบัญญัติให้กรรมการในองค์กรอิสระที่มีการบัญญัติยกเว้นไม่นำลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ สามารถดำรงตำแหน่งต่อไปได้นานเท่าใดก็เป็นไปตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในบทเฉพาะกาล สามารถที่จะทำได้

อนึ่ง ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นควรให้เลื่อนการพิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ออกไปก่อน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

๔.๑ นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน แจ้งต่อที่ประชุมว่า ตามที่คณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนได้จัดโครงการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญแก่สื่อมวลชน ผลการสำรวจพบว่าสื่อมวลชนมีความเข้าใจต่อเนื้อหาของรัฐธรรมนูญอยู่ในเกณฑ์ที่ดี คณะอนุกรรมการจึงเห็นควรให้มีการบรรยายความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญแก่สมาคมนิสิตเก่านิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยขอความอนุเคราะห์ให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญเข้าร่วมการบรรยายในครั้งนี้ โดยจะจัดขึ้นในช่วงเดือนมีนาคม นอกจากนี้ คณะอนุกรรมการยังมีแนวคิดในการจัดการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญแก่คณะผู้บริหารขององค์กรอิสระต่างๆ อีกด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า การจัดการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญแก่คณะผู้บริหารขององค์กรอิสระต่างๆ นั้น ควรสำรวจกลุ่มเป้าหมายก่อนว่า คณะผู้บริหารขององค์กรอิสระต่างๆ มีความสนใจในการจัดโครงการดังกล่าวหรือไม่ หากมีคณะผู้บริหารขององค์กรอิสระต่างๆ ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก ก็ควรจัดให้มีการบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญต่อไป

๔.๒ ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันอังคาร ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๒๐ นาฬิกา

นายเฉลิมศักดิ์ ใจธานี
วิทยากรชำนาญการ
นายเผ่าพันธุ์ นวลสง
นิติกรชำนาญการ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมการธิการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์